

Anita Viola Nielsen

I / IN / A VILLA BORGHESE



Anita Viola Nielsen

I / IN / A VILLA BORGHESE

ANITA VIOLA NIELSEN I VILLA BORGHESE

Udvalgte værker fra 2011 til 2019.

Tekst: Trine Ross og Anita Viola Nielsen

Oversættelse til engelsk: Jan Stubbe Østergaard

Oversættelse til italiensk: Adelaide Zocchi

Fotografer: Erling Lykke Jeppesen, Bjørn Meidell, Simon Bodh Nielsen

Grafisk tilrettelæggelse: Bolette Marie Madsen

Tryk: Edizioni Quasar



Udgiver: Det Danske Institut i Rom



Tak til:

Allan Andersen

Det Danske Institut i Rom

Foreningen for Dansk Kunst

Kaptajn Ingeniør Aage Nielsens Fond

Adelaide Zocchi

Jan Stubbe Østergaard

Sala1

ISBN 978-88-7140-937-5

A standard linear barcode is positioned vertically on the left side of the ISBN number. It consists of vertical black bars of varying widths on a white background.

9 788871 409375 >

Til Anja

I Villa Borghese

I 2011 var jeg i Rom for at se på maleren Giorgio de Chiricos billeder. Fra Fondation dé Chirico, der ligger ved den Spanske Trappe, gik jeg tilbage til det Danske Institut, hvor jeg boede, gennem Villa Borghese, den store park i Rom. Jeg var opslugt med det samme! Kæmpestøre gamle pinjetraeer, fantastiske rum mellem dem, og i mellemrummene var lyset guddommeligt smukt, med en styrke i farven der næsten blændede. Her var paradiesk fred og ro og skønhed. Parken blev i en årrække en stor del af min motivkreds, hvor jeg for hver gang jeg besøgte Rom og Villa Borghese, fik inspiration til nye tilgange.

Min oplevelse af Villa Borghese har ændret sig gennem tiden, og jeg har undervejs måtte arbejde mig igennem forskellige forhindringer. Jeg har alle dage været optaget af lyset, og stemninger, samt det gædefulde ved maleriet. Maleriet kan noget andet end fotografiet. Maleriet har håndens direkte penselskrift på læredet. Der er poesi i penselstrøg og våd maling, som senere tørrer og derefter ikke kan laves om.

Mit første forsøg i Villa Borghese var dog i udgangspunktet med kameraet for øjet. Jeg var interesseret i den kunstige belysning, aften - og nattemotiverne, og til det havde jeg brug for at tage fotos for at fastholde steder og stemninger og lyset.

Det blev til mange vandringer på alle tider af døgnet, og et hav af fotos, som jeg redigerede, og brugte som forlæg for mit maleri. Også de tidlige morgenstunder, de første solstrejf, og den mennesketomme park, fangede min interesse.

Senere faldt blikket på de mere ydmyge steder, på grøfter og krat og planter, der voksede vildt. For det er netop noget af det dragende ved Borghese, at den er vild, og ikke for ordnet. Det blev til en serie af billeder med titlen *Vildnis i Borghese*.

Den seneste udfordring var at arbejde med tegning og kridt direkte på stedet, og bruge tegningen, og erindringen, som udgangspunktet for maleriet efterfølgende. Hvad blev tilbage? Hvad stod klart?

Sideløbende med fascinationen af Villa Borghese, har jeg hele tiden arbejdet mere formelt og meget bevidst med malingen og penslerne. Hvilke pensler kunne hvad.... Og hvad kunne malingen med sin stoflighed og sine farver. Jeg har studeret andre yndlingsmalere, læst kunsthistorie, og i det hele taget øvet mig og øvet mig, i den lidenskab jeg aldrig bliver træt af. Maleri!

Billederne forandrede sig, malemåden blev anderledes og motiverne fornyede sig til stadighed. Det er mit ønske med dette hæfte at vise en proces og en udvikling i mit maleri, der blev af stor betydning for mig og min videre færd som billedkunstner.

Anita Viola Nielsen 2019

In Villa Borghese

In 2011, I came to Rome to study paintings by Giorgio de Chirico. Returning to the Danish Institute from the Fondation de Chirico next to the Spanish Steps, I walked for the first time through the Villa Borghese, the greatest park in Rome. I was immediately captivated! Those giant old pine trees, the amazing spaces between them, and in those spaces a light of divine beauty, colours of almost dazzling intensity. Here was a place of Paradise-like peace, quiet and loveliness. Over a period of years, the park then became an important motif in my work. On each return to Rome and the Villa Borghese, I found inspiration for new avenues of investigation.

Over time, my experience of the park has changed, creating obstacles I have had to work my way through. Light and atmosphere, and the mystery of painting, has always been my preoccupation. The potential of painting is different from that of photography. Painting has the immediacy of the hand's brush-writing on the canvas. There is poetry in a brush-stroke and wet paint, drying and then becoming immutable.

Nonetheless, my first attempts in the Villa Borghese were made with the camera between my eye and the park. I was interested in the artificial lighting, evenings and motifs in the night; there, I needed photographs to capture places, the feel of them, and the light.

That led to many, many walks, at all times of day and night, and to countless photos to be edited and archived, and

then used as a point of departure for my paintings. The early morning hours, the first sunlight through the empty park, spoke to me as well.

Later, my eye was caught by the park's hidden, humbler spaces, by its hollows, shrubs and unkempt vegetation. For the enticement of the Borghese is due to just such places within it, the wild and uncontrolled parts. This led to a series of works entitled 'Borghese Wilderness'.

The most recent challenge has been that of working with pencil and chalk on the spot, using the drawings and my memory of the motif for ensuing paintings. What remained? What was sharply defined in my mind's eye?

In concert with the fascination exerted by the Villa Borghese, I have worked more formally and consciously with my paints and brushes. What will this or that brush do... And what the paint, with its materiality and its colours? I have studied my favourite artist, read art history, and above all practiced, and then practiced some more, in my passion for something of which I will never tire: painting!

Thus, my works have developed and changed over time, as has my way of painting them, and the motifs have kept renewing themselves. My hope is that this booklet will throw light on a process of development taking place in my work, one of great importance to me and my future as a visual artist.

Anita Viola Nielsen 2019

A Villa Borghese

Nel 2011 ero a Roma per studiare le opere di Giorgio De Chirico. Dalla Fondazione De Chirico, che si trova nei pressi della Scalinata di Trinità dei Monti, tornavo a piedi all'Accademia di Danimarca, dove alloggiavo, passando per il grande parco di Villa Borghese. Ne rimasi affascinata da subito! Quegli antichi pini altissimi, quegli splendidi spazi che li separavano dove la luce era di una bellezza divina; quei colori di un'intensità quasi abbagliante. Era un paradiso di pace, di tranquillità e di bellezza. Da quel momento in poi e per anni il parco sarebbe stato uno dei motivi principali della mia attività artistica e, ad ogni nuova visita, Roma e Villa Borghese mi ispiravano nuove prospettive.

La mia percezione del parco è cambiata nel corso del tempo e ho dovuto superare diversi ostacoli. La luce, le atmosfere e l'enigma della pittura mi hanno sempre attratto. La pittura e la fotografia hanno potenzialità diverse. La pittura ha l'immediatezza del tocco della mano sulla tela. C'è poesia nella pennellata e nella vernice bagnata, che si asciuga e poi non può essere cambiata.

La mia prima prova con Villa Borghese avvenne, però, con la fotocamera davanti agli occhi. Mi interessavano l'illuminazione artificiale, i tempi serali e notturni, e avevo bisogno di scattare foto per fissare luoghi, atmosfere e luce. Questo mi portò a tante peregrinazioni a tutte le ore del giorno e della notte e un mare di foto da rielaborare e usare come modello per le mie opere. Anche le prime ore del mattino, i primi

raggi di sole e il parco deserto catturarono la mia attenzione.

In seguito lo sguardo si è posato su ambiti più modesti, i fossati, la macchia, le piante che crescono spontanee. Quel suo essere naturale senza troppi artifici è quel qualcosa che rende Villa Borghese attraente. Da qui è nata la serie "Natura spontanea a Villa Borghese".

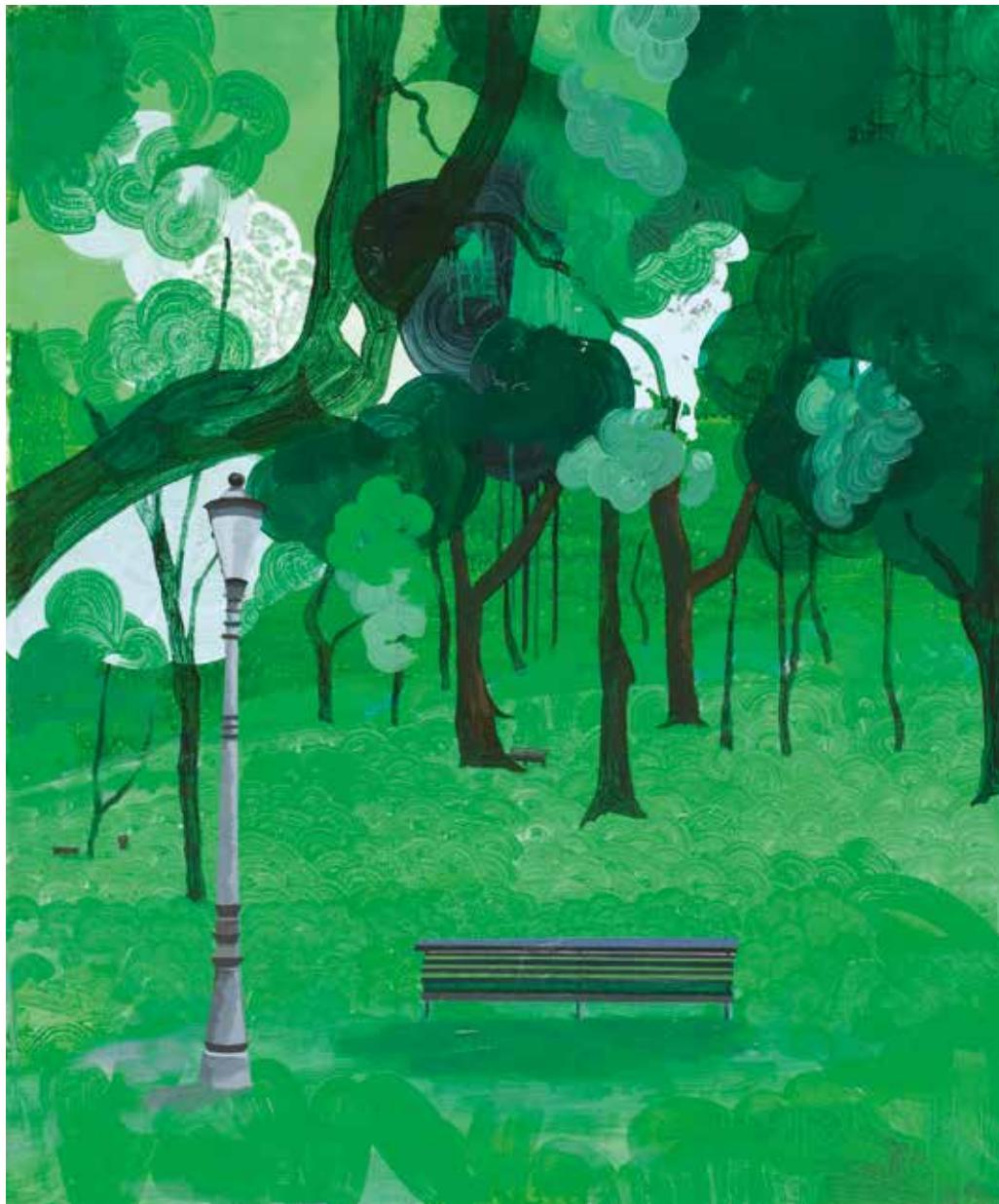
L'ultima sfida è stata lavorare con disegno e gesso direttamente sul posto, e usare il disegno e il mio ricordo successivamente come spunto per la pittura. Cosa ne era rimasto? Cosa era ancora chiaro?

Accanto all'interesse per Villa Borghese mi sono occupata più formalmente e con grande consapevolezza di vernici e pennelli: cosa fare con un pennello e cosa con un altro... e cosa può fare la pittura con la sua materialità e i suoi colori; ho approfondito altri pittori prediletti, ho studiato la storia dell'arte e soprattutto mi sono costantemente esercitata in quella passione di cui non mi stanco mai: la pittura!

Le mie opere sono cambiate così come il mio modo di dipingere, e i motivi si sono rinnovati costantemente.

Con questo libretto cerco di mostrare il processo di sviluppo della mia pittura, di grande significato per me e per la mia futura evoluzione artistica.

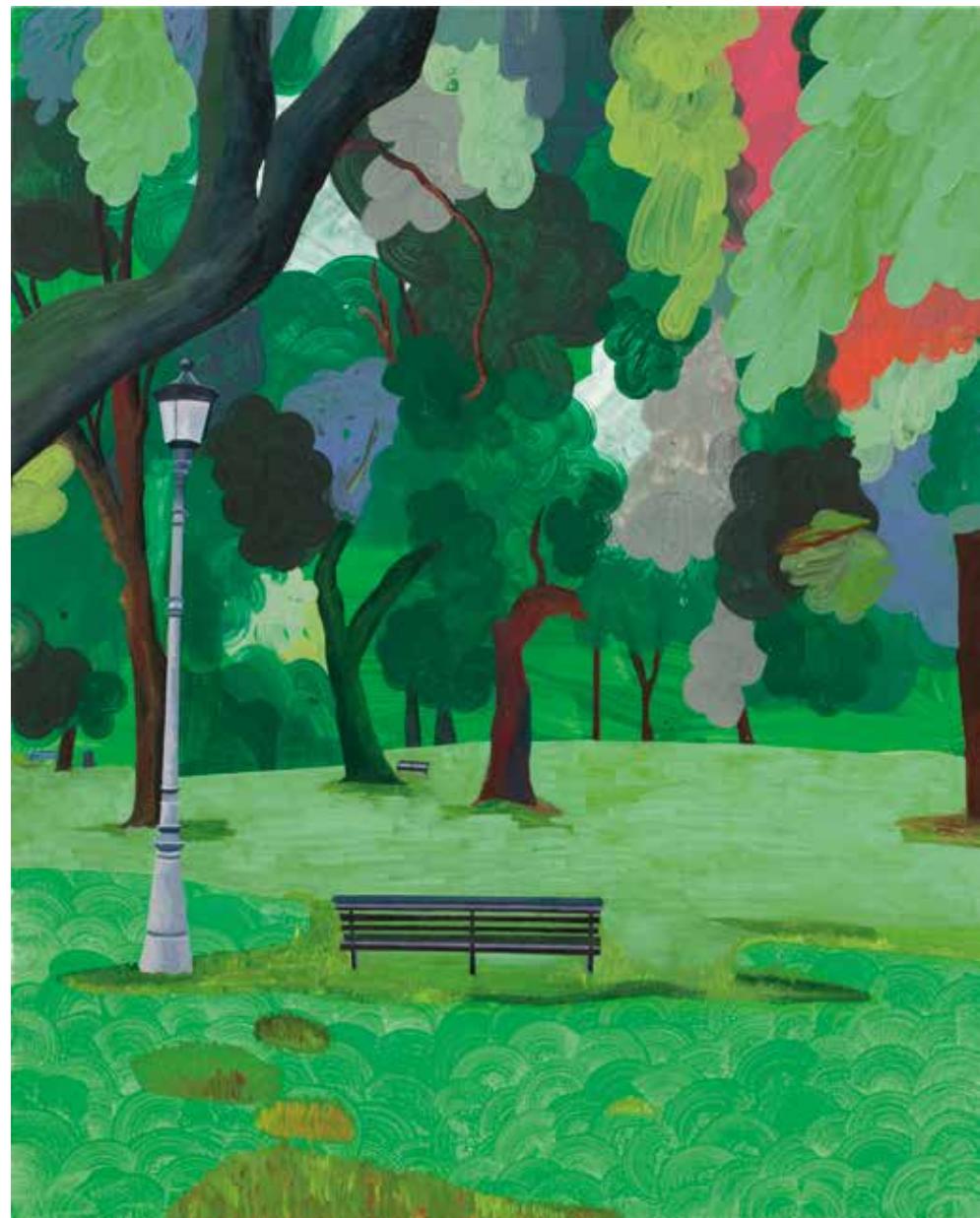
Anita Viola Nielsen 2019



Grøn park
/ Green park
/ Parco verde.
100 x 120 cm. A*P*. 2011.

A* = Akryl, Acrylic, Acrilico
O* = Olie, Oil, Olio
Ak* = Akvarel, Watercolor, Acquerello
G* = Gouache, Gouache, Guazzo
P* = Privateje, Private, Privato

Enigma Borghese
/ Enigma Borghese
/ Enigma Borghese.
165 X 120. A/O*. 2011.





Tempel / Temple / Tempio.
38 x 40 cm. A*. 2013.

Statue i Borghese / Statue in Borghese / Statua a Villa Borghese.
40 x 55 cm. A* P*. 2013.

Grøn Borghese / Green Borghese / Villa Borghese verde.
40 X 50 cm. A/O* P*. 2013.

Pinje / Pine / Pino.
150 x 120 cm. A/O*. 2013.





Rom. Villa Borghese / Rome. Villa Borghese / Roma. Villa Borghese.
Ak* P*. 2012.



Piazza di Siena / Piazza di Siena / Piazza di Siena. Ak* P*, 2013.



Villa Borghese. Rom / Villa Borghese. Rome
/ Villa Borghese. Roma. Ak* P*. 2012



Sne i Borghese / Snow in Borghese / Neve a Villa Borghese.
40 x 50 cm. A/O* P*. 2013.



Lys og mørke i Borghese / Light and darkness in Borghese / Luce e oscurità a Villa Borghese.
81 x 100 cm. A* P*. 2013.



Borghese aften / Borghese evening / Villa Borghese. Sera.
80 X 70 cm. A*. 2013.



Lys i Borghese /Light in Borghese / Luce a Villa Borghese.
100 x 80 cm. A* P*. 2014.

Skønhedens alvor

Sjælens ubodelige ensomhed kalder Anita Viola Nielsen det menneskelige grundvilkår, som vi i vores lykkeligste stunder får lov til at glemme. Men før eller siden slås der hul på vores lykke, så vi står ansigt til ansigt med savnet, sorgen og ensomheden. Det var sådan en situation Anita Viola Nielsen befandt sig i, da hun indenfor kort tid op til 2011 oplevede en række personlige tab og tragedier, som efterlod hende med følelsen af at være blevet fuldstændigt forladt.

Det er et sted at stå i livet, som alle vil kunne nikke genkendende til, selvom udløseren og intensiteten i sagens natur varierer. Fælles for os alle er det dog, at situationen præsenterer os for et valg: gå til grunde eller finde en ny vej videre.

Anita Viola Nielsen greb fat i det, der syntes at være det eneste, hun ikke havde mistet: sit talent for at male. Og midt i mørket kom endnu en redning til syne, idet hun blev tildelt legat og ophold på Det Danske Institut i Rom. Derved kom hun ikke bare væk, hun kom tilbage. Tilbage til et land, som hun tidligere havde boet og uddannet sig i.

Det var en chance for at gen(op) finde sig selv, både som menneske og som maler. Sådanne chancer har vi alle brug for, når vi befinder os ved hvad der føles som vejs ende. Ikke alle får dem og selv de, der gør, tager ikke altid chancen. Men Anita Viola Nielsen greb den med begge hænder. Endda flere gange, for det er blevet til adskillige ophold på Det Danske Institut, der ligger et stenkast fra Villa Borghese, som siden første halvdel af 1600-tallet har været et grønt åndehul i Rom.

Mødet med parken omkring Villa Borghese blev for Anita Viola Nielsen af nærmest sublim og metafysisk karakter. Konfronteret med både de store linjer, århundreders historie og de mere intime kroge af haven følte hun sig på én gang ganske lille og dybt taknemmelig over at være en del af den storståede helhed, det blev hendes mission at skildre.

I gennem syv år er hun gang på gang vendt tilbage til Rom og Villa Borghese, hvor skønheden skaber en sjælelig ro og lyset, der enten flimrer mellem blade, skærer i striben af solnedgangen eller udgår fra

lytepæle natten igennem, er en næsten håndgribelig trøst.

Igen og igen er hun gået i tavs dialog med portrætbusterne, der befolkner haven. Men selvom de forestiller personligheder som Michelangelo, Raphael og Dante, er det ikke som sådan hun ser dem. I stedet er busterne vidner om liv, om andre sjæle, der gløder i solskinnet eller lyser op i mørket, sådan som man blandt andet ser det ske i 'Lys og mørke i Borghese' (side 12).

Her ses desuden flere motiviske elementer, der dukker op set fra forskellige vinkler og i varierende lysintensitet gennem hendes kunstneriske produktion: bænken, der lokker os ind i billedet med sit nærvær, skulpturerne, som pejlemaærker og træerne, der tårner sig op og skaber rum.

I 'Lys og mørke i Borghese' er disse træer gengivet med maling, der driver ned ad læredret, uden på noget tidspunkt at slippe deres identitet som netop træer. I stedet danner den drivende maling en taktilitet, der peger på værkets materiale, maleri, samtidigt med at man fornemmer det

præcise tidspunkt, hvor værket blev til - og som Anita Viola Nielsen nu strækker ind i evigheden.

Og det er netop dét, kunst kan: som Borgheseparken at skabe et punkt, hvor tiden foldes sammen, så fortid og fremtid findes midt iuet. Det er derfor, mennesket fra de tidligste tider har malet og derfor maleriet ikke dør, ligegyldigt hvor mange gange det erklæres for dødt.

Det figurative maleri bliver desuden nu og da beskyldt for at være en særlig gammeldags disciplin eller ligefrem for udelukkende at være dekorativt. At dette langtfra behøver være tilfældet viser Anita Viola Nielsen, for i hendes hænder er skønheden altid alvorlig, mørket lever side om side med lyset, og sorgen er aldrig længere væk end det næste åndedrag.

Se bare, hvordan nattemørket trænger gennem træernes løv i 'Nat. Bænken og uret i Villa Borghese' (side 18), hvor det flyder blåt og ganske let gennemsigtigt fra den månebelyste himmel mod jorden, der er skildret i fastere form med den velkendte bænk og gadelygternes punktvise oplysning

af omgivelserne. Behændigt lader Anita Viola Nielsen baggrunden, i dette tilfælde himlen, manifestere sig langt fremme på billedplanet, uden at miste dybden i maleriet.

Det samme sker i 'The trees grow into the sky' (side 31), hvor de mange trækroner på den ene side samler sig til noget nær et mønster, en fælles flade, og på den anden skaber et rum, der er lige til at træde ind i. Penseløringen er på én gang rytmisk og præcis, dristig og følsom, abstraherende og figurativ. I nogle værker bliver penselstrøgene så markante, at de (naesten) skjuler mere end de skaber, sådan som det ses i 'Triptykon. 1. Pincio, 2. Tempel, 3. I Borghese' (side 21). Men selv når Anita Viola Nielsen finder den bredeste pensel frem, er dybden i hendes værker en åben invitation, både visuelt og i overført betydning.

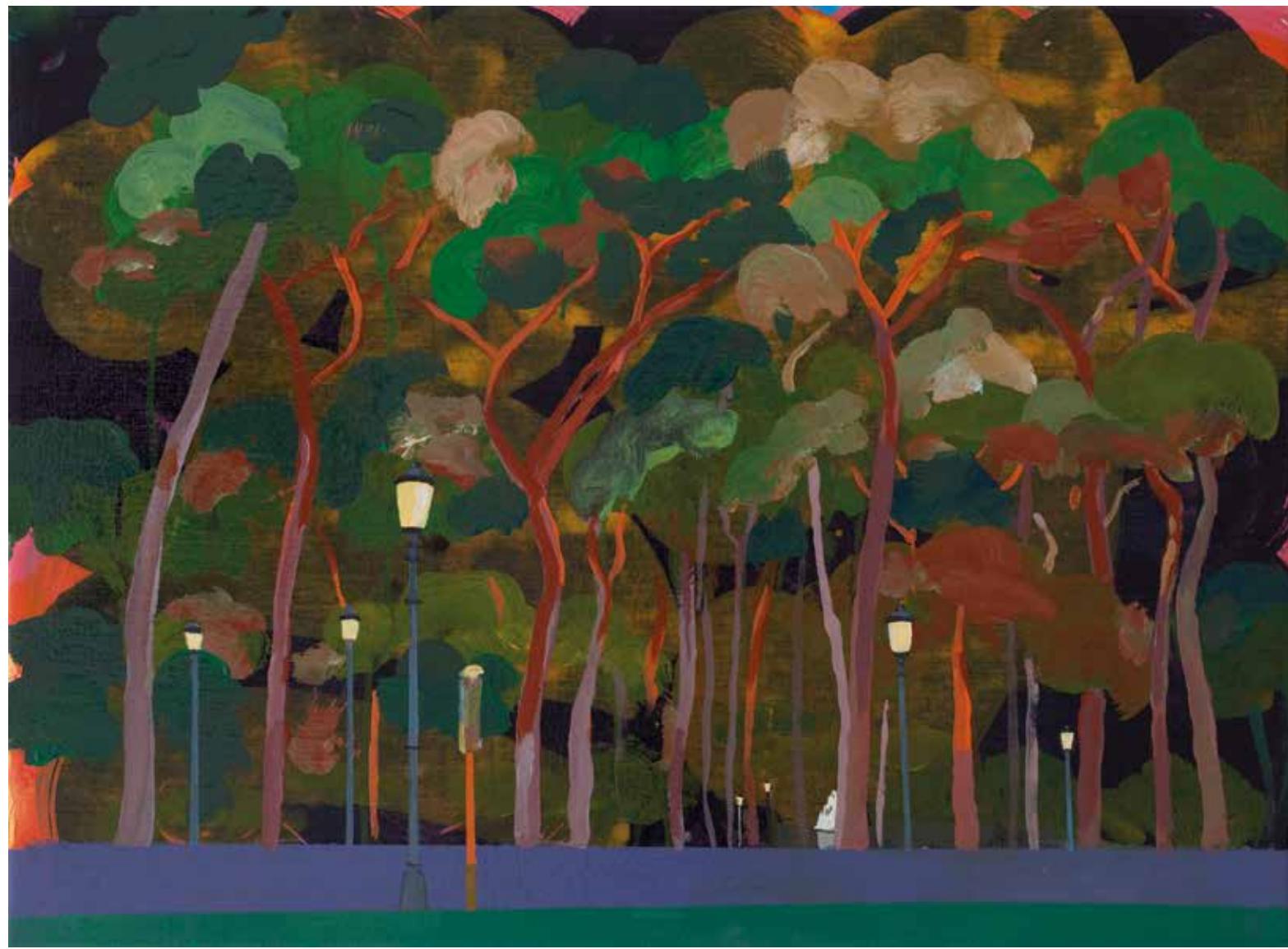
For ligegyldigt hvilken vinkel, hun lægger på Villa Borghese eller hvordan hun rent fysisk udfører værket, er der altid tale om skildringer af vores eksistentielle grundvilkår. Også selvom selve menneskefiguren kun optræder sjældent og på lang afstand, for

Borgheseparken, og dermed hendes værker, er fyldt med spor efter nogen, der ikke er der længere. Men alle disse mennesker havde en intention, et liv og en sjæl, der lever videre mellem træerne og resonerer inden i den, der er åben og søgerende.

Og det er Anita Viola Nielsen, også selvom mødet med stedet ikke altid er lykkeligt. Gennem årene har hun således været vidne til parkens gradvise forandring, hvor vilde og vidunderlige krat er blevet til parkeringspladser og forlystelserne får stadig mere plads på bekostning af muligheden for stille kontemplation.

Alligevel er Villa Borgheses park for evigt fortryllende, for det var her hun fandt ud af, at hun alligevel ikke er helt alene. Det er her alle stier og steder kan forbindes til mennesker, hun har kendt, tanker hun har tænkt, og følelser hun har gennemlevet. Og selvom vores kriser og konflikter er forskellige, så sætter værkernes alvorlige skønhed svingninger i gang, der er genkendelige for enhver, der har elsket. Og dermed også mistet.

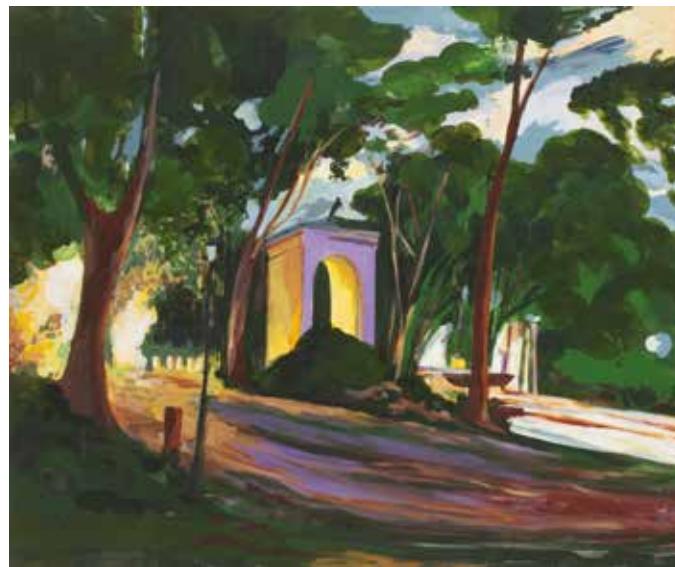
Trine Ross



*Byron I Borghese / Byron in Borghese / Byron a Villa Borghese.
41 x 56 cm. A* P*. 2014.*



Oplyst Borghese / Illuminated Borghese / Villa Borghese illuminata.
Ak* P*. 2014.



Villa Borghese Illuminante / Villa Borghese Illuminante /
Villa Borghese Illuminante. 100 x 120 cm. A* P*. 2015.



After regn / After rain / Dopo la pioggia.
100 x 120 cm. A*. 2015.



Nat. Bænken og uret i Villa Borghese / Night. The bench and the clock in Villa Borghese / Notte. Panchina e orologio a Villa Borghese. 100 x 120 cm. A*. 2015.



Aften i Viale S. Paolo del Brasile, Rom / Evening in Viale S. Paolo del Brasile, Rome / Sera a Viale S. Paolo del Brasile, Roma. 100 x 120 cm. A* P*. 2015.



Ved dagry
/ At dawn
/ All'alba.
100 x 120 cm.
A*. 2015.



Triptikon: 1. Pincio. 2. Tempel. 3. I Borghese / Triptych: 1. Pincio. 2. Temple. 3. In Borghese / Trittico: 1. Pincio. 2. Tempio. 3. A Villa Borghese.
140 x 70 cm. 140 x 140 cm. 140 x 70 cm. A*. 2015.

Park / Park / Parco.
140 x 140 cm.
A* P*. 2015.





Magiske Borghese / Magic Borghese / Villa Borghese magica.
100 x 120 cm. A* P*. 2015.

The seriousness of beauty

Anita Viola Nielsen speaks of the inescapable loneliness of the soul as a basic human condition which we are only allowed to forget in the happiest of times. But sooner or later, such bliss will come to an end, leaving us face to face with a sense of loss, grief and loneliness. It was in such a state of mind that she found herself in 2011, after a string of personal losses and tragedies which left her feeling totally abandoned.

This is an existential situation which many will recognize, though the triggering events and their intensity will vary widely. The common ground lies in the fact that in such a position we are all faced with a choice between descending into self-destructive dissolution or finding new ways of moving forward.

Anita Viola Nielsen grasped at what seemed to be the only firm hold left to her: her talent for painting. Then, in this crisis, another helping hand appeared in the form of an artist-in-residence fellowship from the Danish Institute in Rome. This allowed her, at one and the same time, to escape and to return. Return to a country in which she had lived and been educated.

This was an opportunity to both

rediscover and re-invent herself, as a human being and as a painter. It is something which we may all come to find ourselves in need of when we feel ourselves to be at the end of all things. Such chances are not given to all, and not all to whom they are given take them. But Anita Viola Nielsen did, with both hands. In fact, she did so several times over, receiving repeated grants to the Danish Academy.

The Accademia de Danimarca lies in the immediate proximity of the Villa Borghese Gardens, a park which since the 17th century has been a popular, invigorating green retreat for the people of Rome. For Anita Viola Nielsen, the encounter with the Borghese held elements of the sublime and the metaphysical. Confronted with the grand perspectives of its centuries-long history as well as the more intimate, hidden corners of the Gardens, she was conscious of the insignificance of her own presence but also felt a sense of gratitude for being at one with such a vast whole. It became her artistic mission to document the aesthetic and metaphysical dimensions of that experience.

Over a period of seven years, she

has returned to Rome and to the Gardens. Their beauty calms the soul, and the light, whether filtered through the leaves at midday, sliced into stripes at sunset, or sent like a beacon from the streetlights at night, is always an almost tangible source of comfort.

Over and over, she has entered a silent dialogue with the portrait busts which people the park. Their subjects are famous Italians – Michelangelo, Raphael, Dante... - but this is not how she sees the portraits. Rather, they are witnesses of lives, of life, of other souls, glowing in the sunshine or showing up bright at night, as in "Light and Darkness in Borghese", (page 12).

In this painting, we meet several motif elements which recur in her work, shown from different angles and in varying intensity of light: there is the bench, its familiarity luring us into the pictorial space, there the sculptures, illuminating their surroundings at all times of the day, and there the towering trees, framing spaces.

In "Light and Darkness in Borghese", these trees are rendered in paint which runs down the canvas, but they lose none of their identity as actual trees. The running paint instead introduces a tactility, referencing the

materiality of the work, as a painting, as well as a sense of immediacy, the exact moment in time when it came into being – and now extended into infinity by the artist.

This is exactly what art is capable of: Just like the Borghese gardens, it may create a point at which time is collapsed so that past and future are contained in the present. That is why humans have always painted, from the earliest times onwards, and why the art of painting will never die – no matter how many times it is declared dead.

Furthermore, figurative painting is now and then accused of being an especially old-fashioned discipline, or of being an entirely decorative art. That this is not necessarily the case is shown by Anita Viola Nielsen, for in her work, beauty is always serious, darkness goes hand in hand with light, and grief is never further away than the next breath you draw.

Just look at how the dark of night seeps through the foliage of the trees in 'Night. The bench and the clock in Villa Borghese' (page 18) flowing bluish and faintly transparent from the moonlit sky down to earth, rendered in more solid form, with the

familiar bench and the surroundings illuminated by spots of light from the street lamps. Anita Viola Nielsen skillfully lets the background, the sky, manifest itself prominently in the pictorial plane without losing depth in the painting.

This is also the case in 'The trees grow into the sky' (page 36), the crowns of the trees coming together in an almost pattern-like formation, yet at the same time creating a space which invites us to enter. The brush work is both rhythmic and precise, daring and sensitive, abstracting and figurative. In some cases, the brush strokes become so pronounced that they (almost) hide more than they depict, as in 'Triptychon. 1. Pincio, 2. Temple, 3. In Borghese' (page 21). But even when Anita Viola Nielsen takes up the broadest of brushes, the depth in her paintings is always an open invitation, both visually and metaphorically.

For no matter from what angle she observes the Villa Borghese or how she physically executes the work, it is always a depiction of basic existential conditions. And this despite the fact that the human figure only rarely appears and then only at a distance,

for the Borghese, and hence her works, are full of the traces of people who are no longer there. But they all had intents and purposes, a life and a soul, and they live on between the trees, resonating inside those seeking with an open mind.

And Anita Viola Nielsen is certainly one of these, even though her encounter with the place is not always a happy one. Thus, over the years, she has witnessed the gradual transformation of the Villa Borghese: wild and wonderful thickets becoming car parks and amusements continually expanding at the expense of quiet contemplation.

Even so, to her, the Villa Borghese is forever enchanting for it was here that she came to realize that she was not entirely alone after all. This is the place whose paths and spaces connect her to people she has known, thoughts she has had and emotions she has felt. And though our crises and conflicts may differ, the grave beauty of Anita Viola Nielsen's works sets off vibrations felt by all who have loved. And therefore, also those who have experienced the loss of it.

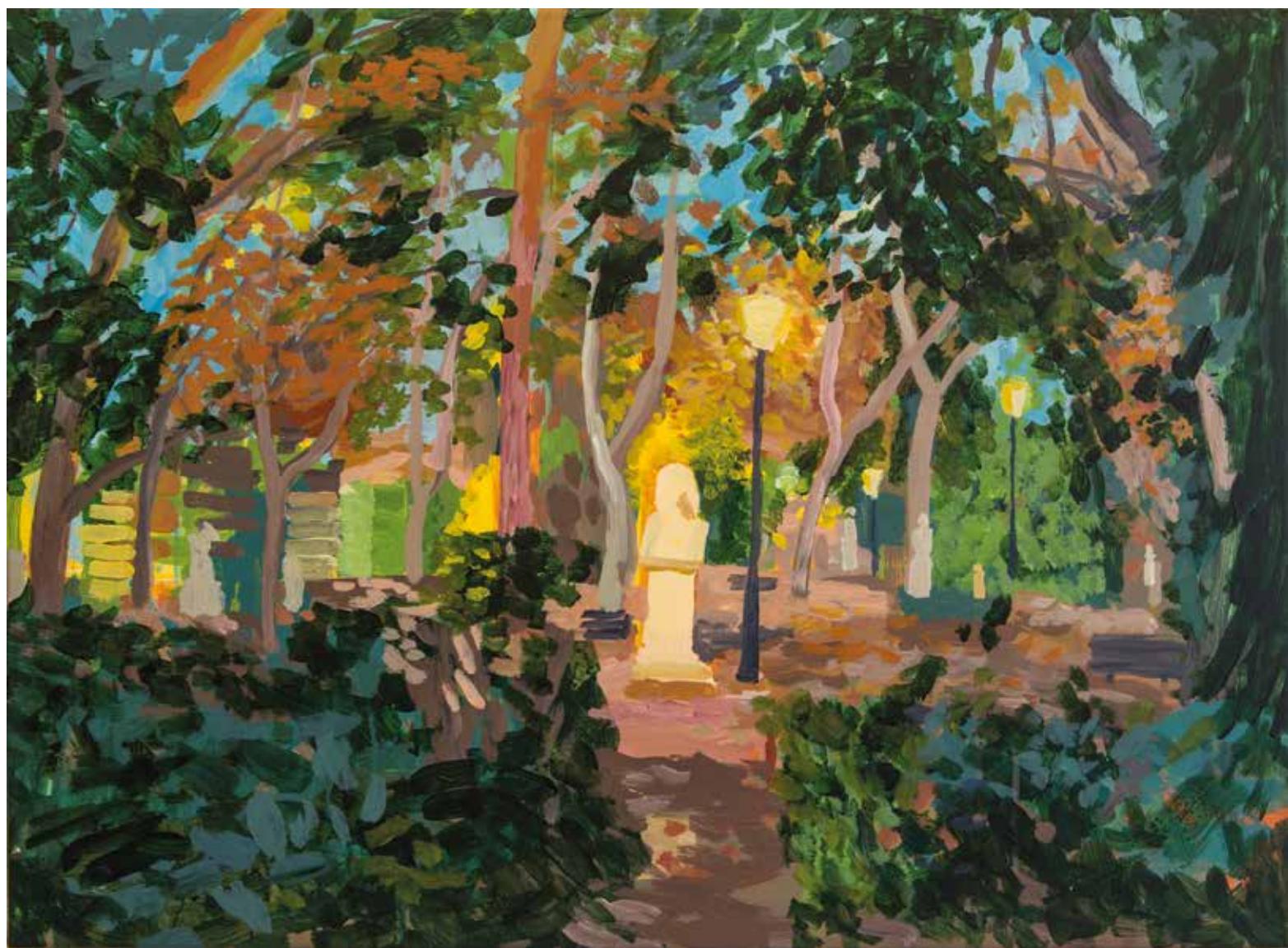
Trine Ross



Aften / Evening / Sera.
120 x 125 cm. A*, 2016.



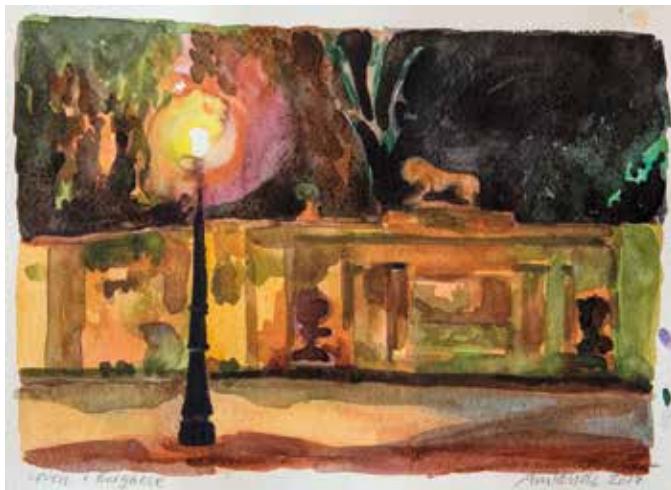
Rødt lys – blå park | Red light – blue park | Luce rossa – parco blu.
120 x 150 cm. A*. 2017.



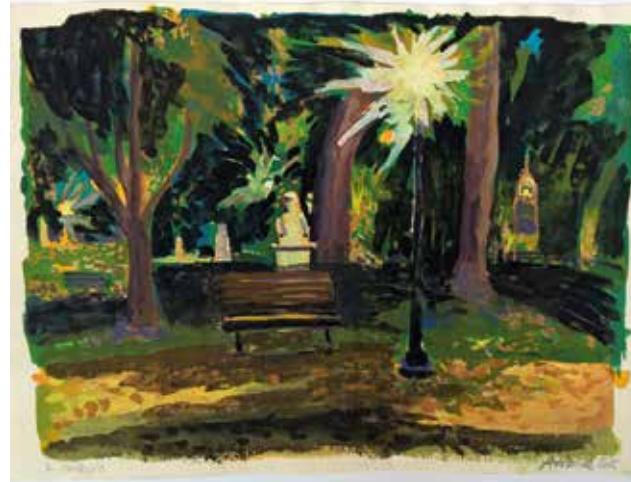
Skumring / Twilight / Crepuscolo.
61 x 84. A* P*, 2017.



Vildnis i Via Omero / Wilderness in Via Omero / Piante selvatiche a Via Omero.
120 x 150 cm. A*. 2017.



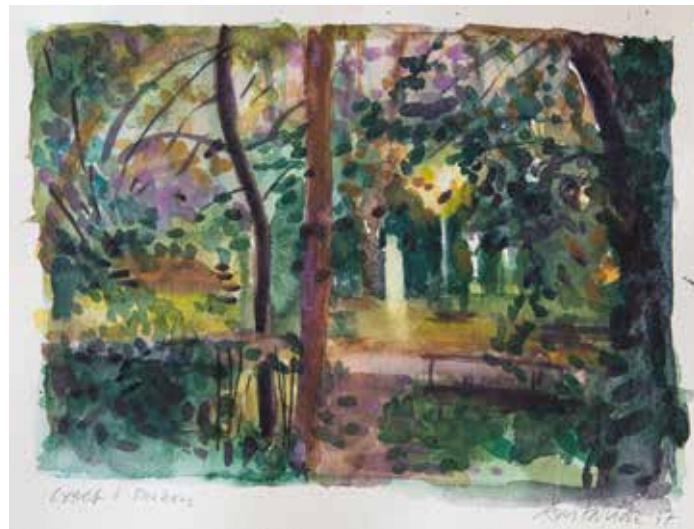
Løven i Borghese / The lion in Borghese
/Il Leone a Villa Borghese. Ak* P*. 2017.



Nat Via Orologio / Night Via Orologio
/ Notte. Viale dell'Orologio. G*. 2015.



Rafael / Raphael / Raffaello.
40 x 50 cm. G/Ak* P*. 2017.



Lyset i parken / The light in the park
/ La luce nel parco. 40 x 50 cm. G/Ak* P*. 2017.



Træerne gror ind i himlen / The trees grow into the sky / Gli alberi crescono nel cielo.
100 x 120 cm. A* P*. 2017



Lys og Pincio / Light and Pincio / Luce e Pincio.
100 x 120 cm. A* P*. 2017.



Lys og polykromi / Light and Polychromy / Luce e policromia.
100 x 120 cm. A* P*. 2017.



Vildnis i Villa Borghese / Wilderness in Villa Borghese / Vegetazione selvatica a Villa Borghese.
130 x 190 cm. A*. 2017/18.



Der er et lys, der altid vil brænde / There is a light which will always burn
/ C'è una luce che brilla sempre. 80 x 60 cm. A* P*. 2018.



Livial sted i erindring / The place of Livia in memory
/ Il luogo di Livia in memoria. 58 x 80 cm. A* P*. 2017.



Hvide blomster / White flowers / Fiori bianchi.
60 x 89 cm. A* P*. 2017.

La serietà della bellezza

Insostenibile solitudine dell'anima la chiama Anita Viola Nielsen quella condizione umana di fondo che nelle ore più felici della nostra vita ci è concesso di dimenticare. Ma prima o poi un buco fa irruzione nella nostra felicità e ci ritroviamo faccia a faccia con l'assenza, con il dolore e la solitudine. Fu proprio una situazione del genere quella in cui Anita Viola Nielsen si venne a trovare quando nel corso di poco tempo fino al 2011 visse una serie di perdite e tragedie personali, che la lasciarono con quel sentimento di totale abbandono da parte di tutto e tutti.

E' un punto della vita, che tutti potranno affermare di riconoscere, anche se, quando ciò accada e con quale intensità, può, per sua stessa natura, variare. Ciò che è comune per noi tutti è, tuttavia, il fatto che la situazione si presenta come una scelta: andare a fondo o trovare una strada per andare avanti.

Anita Viola Nielsen si è afferrata a ciò che le sembrava l'unica cosa che non avesse perso: il suo talento per la pittura. E nel mezzo del buio è apparsa di nuovo un'ancora di salvezza: la borsa con relativo soggiorno all'Accademia di Danimarca a Roma. Grazie alla quale non si è soltanto allontanata. E' anche

ritornata. Ritornata in un paese in cui in precedenza aveva vissuto e dove si era formata.

Le si presentava la possibilità di riscoprire e reinventare se stessa come persona e come artista. Di queste occasioni tutti abbiamo bisogno quando arriviamo a sentirsi alla fine della nostra strada. Non a tutti vengono date e pure tra chi le riceve non tutti le sanno cogliere. Ma Anita Viola Nielsen ha afferrato la sua con entrambe le mani. Anzi, pure più volte, volte che si sono concretizzate in diversi soggiorni all'Accademia di Danimarca, a due passi da Villa Borghese. Quella Villa Borghese che dalla prima metà del Seicento è uno dei polmoni verdi di Roma.

Per Anita Viola Nielsen l'incontro col parco intorno a Villa Borghese è stato di carattere piuttosto sublime e metafisico. A confronto con le grandi linee, la storia di secoli, e con gli angoli più intimi del giardino, l'artista si è sentita piccolissima ma allo stesso tempo ha provato un sentimento di profonda gratitudine per essere parte di quella grandiosa totalità, che è diventata la sua missione raffigurare. Nel corso di sette anni di volta in volta è tornata a Roma e a Villa Borghese, là dove la bellezza crea pace spirituale, e

la luce, che tremoli attraverso le foglie, che si divida in fasce di tramonto o che provenga dai lampioni durante la notte, è una consolazione quasi palpabile.

In silenzio ha dialogato più e più volte con i busti che popolano il giardino. Ma pure se questi rappresentano personaggi come Michelangelo, Raffaello e Dante, non è in questa veste che l'artista li vede. No, li vede come testimoni di vita, testimoni di altri spiriti che ardono alla luce del sole o si rischiarano nell'oscurità, così come si vede accadere in "Luce e oscurità a Villa Borghese" (p.12). Qui si trovano, tra l'altro, molti dei motivi ricorrenti nella sua produzione, in cui emergono da diverse angolature e di intensità luminosa variabile: la panchina, che ci attrae nel quadro con la sua vicinanza; le sculture, così come la segnaletica e gli alberi, che innalzandosi danno vita allo spazio.

In "Luce e oscurità a Villa Borghese" gli alberi sono restituiti con la pittura, che scivola giù per la tela, senza mai, in nessun momento, perdere la loro identità di alberi. Invece, questa pittura che scivola genera una sensazione tattile, che indica l'opera come materiale, come dipinto, insieme al fatto che si percepisce il momento

preciso in cui l'opera è nata – e che Anita Viola Nielsen ora protrae nell'eternità.

Ed è proprio questo ciò che l'arte può: come il Parco di Villa Borghese può creare un punto dove il tempo si ripiega, così che passato e futuro si trovano nel mezzo del presente. E' per questa ragione che sin dai tempi più antichi l'essere umano ha dipinto ed è per questa ragione che la pittura non morirà, indipendentemente da quante volte verrà dichiarata morta.

La pittura figurativa, inoltre, viene talvolta accusata di essere una stravagante disciplina fuori moda oppure di essere addirittura solo decorazione.

Che non sia affatto così lo dimostra Anita Viola Nielsen, perché nelle sue mani la bellezza è sempre solenne, l'oscurità vive fianco a fianco con la luce e il dolore non è mai più lontano del prossimo respiro.

Basta guardare come l'oscurità notturna penetra attraverso le chiome degli alberi in "Notte. Panchina e orologio a Villa Borghese" (p. 18) : col suo blu e nella sua leggera trasparenza fluisce dal cielo illuminato dalla luna verso la terra, rappresentata da forme più solide con la ben conosciuta panchina e la sporadica illuminazione

dei dintorni data dai lampioni. Abilmente Anita Viola Nielsen lascia lo sfondo, in questo caso il cielo, manifestarsi molto in avanti sul piano dell'immagine, senza perdere la profondità del dipinto.

Lo stesso accade in "Gli alberi crescono nel cielo" (p. 31), in cui le molte chiome degli alberi su di un lato si raccolgono in qualcosa che si avvicina ad un modello, un'area comune, e sull'altro creano uno spazio, in cui si sta per entrare.

L'andamento del pennello è insieme ritmico e preciso, ardito e sensibile, astraente e figurativo. In alcune opere le pennellate diventano così pronunciate, che (quasi) celano anzichè creare, come accade in "Trittico. 1. Pincio, 2. Tempio, 3. A Villa Borghese" (p. 21.) Ma pure quando Anita Viola Nielsen estrae il pennello più largo, nei suoi lavori la profondità è un invito aperto, sia visivamente sia in un senso traslato.

Perché indipendentemente dall'angolatura da cui vede Villa Borghese o da come esegue l'opera in senso strettamente materiale, siamo sempre di fronte a rappresentazioni della nostra condizione esistenziale di fondo, anche se la figura umana appare raramente e a lunga distanza;

perchè Villa Borghese, e con essa le opere dell'artista, è piena di tracce di qualcuno che non c'è più. Ma tutte queste persone avevano un intento, una vita e un'anima, che continua a vivere tra gli alberi e risuona in colui/colei che è aperto e lo ricerca.

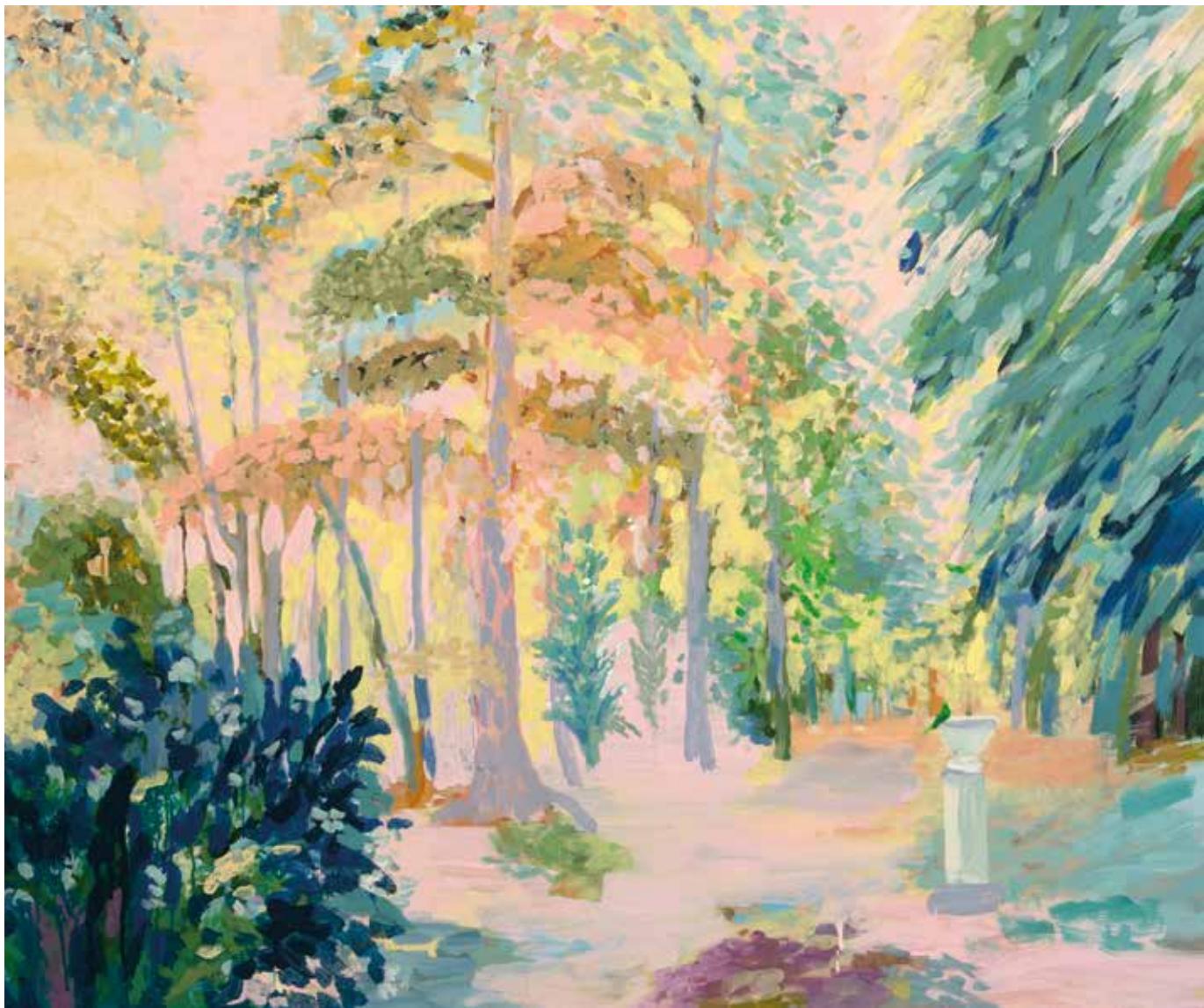
E questo è Anita Viola Nielsen, anche se l'incontro con il luogo non sempre avviene felicemente. Nel corso degli anni l'artista è stata testimone dei graduati cambiamenti del parco: la vegetazione selvatica e meravigliosa ha lasciato posto ai parcheggi e l'intrattenimento prende sempre più spazio a svantaggio della possibilità di starsene in silenziosa contemplazione.

Comunque il giardino di Villa Borghese rimane per sempre un luogo incantato, perchè è qui che l'artista ha capito di non essere comunque completamente sola. E' qui che tutti i sentieri e tutti i posti possono collegarsi alle persone che l'artista ha conosciuto, ai pensieri che ha pensato e ai sentimenti che ha provato. E pure se le crisi e i conflitti di ciascuno sono diversi da quelli degli altri, la solenne bellezza di queste opere mette in moto vibrazioni, riconoscibili a chiunque abbia amato. E che abbia, con ciò, anche perso.

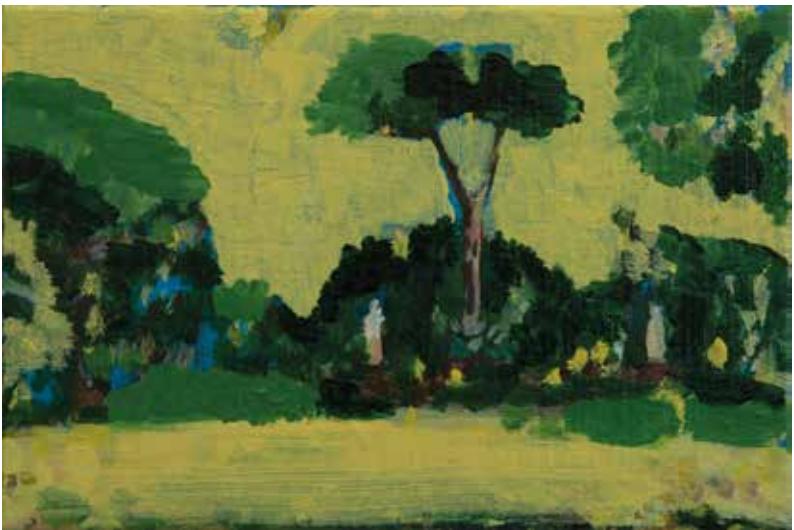
Trine Ross



Lys og håb / Light and hope / Luce e speranza.
100 x 120 cm. A*. 2018.



Grøn fugl / Green Bird / Uccello verde.
100 x 120 cm. A*. 2018.



Tilstand I / Condition I / Modo I.
20 x 32 cm. A*. 2018.



Tilstand II, Condition II / Modo II.
20 x 32 cm. A*. 2018.



Tilstand III / Condition III / Modo III.
20 x 32 cm. A*. 2018.



Tilstand IIII / Condition IIII / Modo IIII.
20 x 32 cm. A*. 2018.



Tempel / Temple / Tempio.
Ak*. 2018.



Piazza Siena Pink / Piazza Siena Pink / Piazza di Siena, Rosa.
Ak*. 2018.



Piazza Siena Blå / Piazza Siena Blue / Piazza di Siena, Blu.
Ak*. 2018.



Borghese Frise / Borghese Frieze / Villa Borghese. Fregio. 25 x 65 cm. Ak*. 2018.



Måneskin
/ Moonshine
/ Chiaro di luna.
G*. 2018.

Pink Park
/ Pink Park
/ Parco Rosa.
G*. 2018.





Levende hegn / Growing Fence / Siepe viva.
60 x 80 cm. A*. 2019.





Anita Viola Nielsen er

Uddannet bl.a. fra den Grafiske Højskole, Accademia Delle Belle Arti, Perugia, Italien, Glyptotekets tegneskole, Billedskolen i København og Københavns Universitet (kunsthistorie).

Udvalgte soloudstillinger:

- 2018. Wilderness, Galleri Leger, Malmö. Sverige
- 2016. Erindringsrum, Museet Holmen, Løgumkloster, Danmark.
- 2014. Illuminante, Clausens Kunsthandel, København, Danmark.
- 2009. Valori Plastici I, Galleri Rebecca Kormind, København, Danmark.

Udvalgte gruppeudstillinger:

- 2019. Corner, Sophienholm, Danmark.
- 2018. Corner, Sophienholm, Danmark.
- 2017. Lviv National Artgallery, Ukraine. Med Dansk Folkekunst.
- 2017. 100 kvinder på museum. Carlsberg, København.

- 2017. Reconnecting. Dialogue between Inner Mongolia, China and Europe. Ordos, Kina.
- 2016. Transfer. The Hungarian National Museum, Esztergom Castle Museum, Ungarn, Dansk Folkekunst.
- 2015. 00197 ROMA, Sophienholm, Danmark. (curator)
- 2015. Dalian Art Museum. Xian District, Dalian, Liaoning, China.
- 2015. Laboratorio Eterno, Museo Hendrik Christian Andersen, Rome, Italy. Curator Lorella Scacco.
- 2015. Spazi Aperti, Accademia di Romania, Rome, Italy.
- 2013. North Zone, North Gallery, København, Danmark.
- 2009. Guld og Grønne Skove, Carlsberg, København. Curator med Simon Grimm.
- 2007. Housewarming. Amagerfælledvej 5 projekter. Curator med Simon Grimm.

Legater i udvalg:

- 2018 Foreningen for Dansk Kunst. Hæderslegat.
- 2018. Ingenør, Kaptajn Aage Nielsens Familieliefond.
- 2015, 15. Juni Fonden, Grosserer L.F. Fogts Fond, Tømmerhandler Johannes Fogs Fond. Nordisk Kulturfond.
- 2013 og 2012. Statens Kunstmuseum. Arbejdslegat
- 2015. 2013, 2009, 2007 og 2005. Statens Kunstråd.
- 2018. 2017, 2015, 2013, 2011, 2008 og 2007. Dronning Ingrids Romerske Fond. Det Danske Akademi, Rom.
- 2012. Arne Meyer, Rejselegat.
- 2011. Anne Marie Telmanyi, Carl Nielsens Fond. Æreslegat.
- 2006 og 2012. Sct. Cataldo.

www.anitaviola.dk